

Det er, som sagt, Penge, der gaa direkte i Kommunernes Kasse, og hvis Staten ikke gav dem disse Penge, vilde Kommunerne selv komme til at udrede de Beløb, her er Tale om, saa jeg finder det i høj Grad urigtigt, at den højtærede Minister vil paastaa, at Staten ikke giver Tilskud til Kommunernes Real- og Mellemskoler, thi saa fornægter den højtærede Minister, hvad han selv paa den klareste og tydeligste Maade har skrevet i Anmærkningerne.

Det er et Forhold, vi have tilladt os at fremdrage, fordi vi synes, det er en saa stor Uretfærdighed. For det første er det meget vanskeligt at se den Retfærdighed, der skulde ligge i, at en By som Assens skal have 1,500 Kr., medens Hjørring skal have 3,000 Kr., eller at Thisted skal have 4,600 Kr. og Kalundborg nøjes med 800 Kr. Saaledes vil man se, at Tallene paa den mest vilkaarlige Maade veksle fra den ene By til den anden. Men ser man paa de andre Købstæder her i Landet, som have oprettet kommunale Mellem- og Realskoler og slet intet Tilskud faa, bliver Uretfærdigheden endnu mere iøjnefaldende. Det er ikke til at forstaa, at f. Eks. Odense Kommune, der paa bar Bund har oprettet en kommunal Mellem- og Realskole, eller Roskilde Kommune, der har gjort det samme, ikke lige saa godt kunne faa Statsstøtte som de 37 Byer, der nu faa det. Jeg siger, det ligger over menneskelig Forstand at kunne begribe dette. Derfor have vi draget denne Sag frem, og det er vort Ønske, at den kunde komme frem til almindelig Drøftelse, saa der kunde blive givet faste og bestemte Regler for Statens Støtte til de kommunale Mellem- og Realskoler. Da Mellemskoleloven var til Behandling her i Tinget, foreslog vi fra Socialdemokratiets Side at indsætte i denne Lov en Ændring, der i Korthed lød omtrent saaledes, at hvoren Kommune søger at udvide sit Skolevæsen med en kommunal Mellem- og Realskole, faar den Halvdelen af Udgifterne hertil refunderet af Statskassen. Nu kan man jo strides om, hvorvidt det skal være Halvdelen eller Trediedelen, eller hvor meget det skal være, men De ville indrømme mig, at der heri ligger et System, en Retfærdighed, en Mening. Som Ordningen nu er, er der ikke Spor af Plan, af Retfærdighed eller Mening at se deri.

Jeg gaar derefter over til at omtale de Tilskud, som gives til Lærere ved private Mellem- og Realskoler. Der synes jeg, at den samme Planløshed gør sig gældende

som ved Tilskuddene til Folkeskolen. Jeg omtalte dette saa udførligt i Lørdags og skal derfor ikke komme dybt ind derpaa nu. Der er navnlig en Ting, som jeg synes er meget iøjnefaldende, og det er, at det hedder paa selve Finansloven, at der til Lønstillæg til Lærerne ved private Mellem- og Realskoler, som ere Medlemmer af den under ovenstaaende Ltr. d. omhandlede Pensionskasse, ydes et Tilskud paa 65,000 Kr. Det er altsaa udtrykkeligt fastsat, at det er til Lærere, der staar ikke et Ord om, at det skal være til Bestyrere. Jeg synes nu, at det var den højtærede Ministers Pligt at vaage over, at de Love, der vedtages her, ogsaa blive opfyldte, men da man i Finansudvalget forlangte en Redegørelse for, hvorledes de 65,000 Kr. var blevne anvendte, blev det oplyst for os, at ikke mindre end 9,000 Kr. ere gaaede som Tilskud til Bestyrere, og det synes jeg er absolut stridende mod selve Lovens Tekst, hvor der kun staar nævnt Lærere som dem, der skulle have det. Men den Mand, som har haft med Fordelingen at gøre, har — han har vel handlet efter Ordre fra Ministeriet, antager jeg — da føjet til paa de Skemaer, der ere sendte ud, at hvis Bestyrere ønskede at faa noget, kunde de tegne sig paa Foden af Skemaet, og saa kunde der maaske ogsaa blive en Skilling til dem. Det har saa vist sig — og det er ogsaa et Bevis paa den mærkelige Fordelingsmaade, som jeg ikke kan se nogen Plan eller Mening i —, at de 9,000 Kr. ere fordelte i Beløb fra 200 Kr. op til 600 Kr. og ganske sikkert fordelte til Folk, som slet ikke trænge til dem, Folk i meget gode Stillinger, der foruden at have deres Indtægt af selve Skolen tillige drive Kostskole og sikkert have en god Fortjeneste deraf. Ja, man er endog gaaet saa vidt, at man har givet Tilskud til lønnede Bestyrere, altsaa Folk, som slet ikke drive Skole for egen Regning, men som ere antagne af private, Enkeltmænd eller Selskaber, som eje disse Skoler. Der er flere Eksempler paa, at ogsaa saadanne have faaet Del i de 9,000 Kr. Jeg synes, at dette ikke kan vedblive at gaa. Disse Tilskud til Lærere ved Realskoler gives ifølge Tilskudsloven af 1902, ifølge hvilken der fordeles et Beløb paa 135,000 Kr., hvilket Beløb igen er blevet forhøjet paa Finansloven med 65,000 Kr., saa det i alt er 200,000 Kr. Det drejer sig om et meget betydeligt Beløb, og jeg synes, der bør være bestemte Regler, som skulle følges. Saa sagde den højtærede Minister: Ja, men saadanne Regler er der jo, og dem kunde